

Warszawa, dnia 16 maja 2017 r.

Poz. 953

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 28 kwietnia 2017 r.

w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni

Na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, kwalifikacje osób świadczących usługi w noclegowniach oraz standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie;
- 2) standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych, kwalifikacje osób świadczących usługi w schroniskach dla osób bezdomnych oraz standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych;
- 3) standard podstawowych usług świadczonych w ogrzewalniach, kwalifikacje osób świadczących usługi w ogrzewalniach oraz standard obiektów, w których mieszczą się ogrzewalnie.

§ 2. 1. Standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, kwalifikacje osób świadczących usługi w noclegowniach oraz standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie, jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych, kwalifikacje osób świadczących usługi w schroniskach dla osób bezdomnych oraz standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych, jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

3. Standard podstawowych usług świadczonych w ogrzewalniach, kwalifikacje osób świadczących usługi w ogrzewalniach oraz standard obiektów, w których mieszczą się ogrzewalnie, jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 3. Osoby świadczące usługi na stanowisku opiekuna w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych lub ogrzewalniach, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie posiadają kwalifikacji wymaganych dla osób świadczących te usługi, mogą nadal świadczyć te usługi, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: *E. Rafalska*

---

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1905).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1583, 1948 i 2174 oraz z 2017 r. poz. 38, 60, 624 i 777.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2017 r. (poz. 953)

Załącznik nr 1

STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W NOCLEGOWNIACH,
KWALIFIKACJE OSÓB ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI W NOCLEGOWNIACH
ORAZ STANDARD OBIEKTÓW, W KTÓRYCH MIESZCZĄ SIĘ NOCLEGOWNIE

KRYTERIA STANDARDU	NORMY MINIMALNE
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Noclegownia czynna jest cały rok, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach: od 1 października do 31 marca: od 18 ⁰⁰ do 8 ⁰⁰ , od 1 kwietnia do 30 września: od 20 ⁰⁰ do 8 ⁰⁰ .
Forma świadczonej usługi	Tymczasowe schronienie w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20°C.
Zakres usług	Umożliwienie spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju.
	Umożliwienie skorzystania z prysznica oraz wymiany odzieży.
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży, w przypadku braku możliwości jej wymiany.
	Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w placówce.
KWALIFIKACJE OSÓB ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI W NOCLEGOWNI	
Opiekun	Wykształcenie opiekuna co najmniej średnie oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w placówce	Liczba miejsc nie większa niż 100.
Liczba osób w pomieszczeniach noclegowych	Nie więcej niż 20 osób w jednym pomieszczeniu.
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu noclegowym	Nie mniej niż 3 m ² /osobę. W pomieszczeniach z łózkami piętrowymi nie mniej niż 2 m ² /osobę.
Wyposażenie pomieszczeń noclegowych	Pomieszczenia noclegowe z co najmniej 1 oknem na pomieszczenie lub wentylacją przewidzianą dla pomieszczeń mieszkalnych bez otwieranych okien. Pomieszczenia noclegowe ze swobodnym dostępem do łóżek. Miejsca do spania wyposażone w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc).
Sanitariaty	Urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, miska ustępowa – 1 dla 10 kobiet oraz 1 dla 20 mężczyzn, pisuar – 1 dla 20 mężczyzn, umywalka – 1 dla 5 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych.
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych.

Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych oraz indywidualnych rozmów z osobami bezdomnymi.
Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę rzeczy brudnych i czystych.
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny.
Pralnia	Wydzielone pomieszczenie wyposażone co najmniej w 1 pralkę dla 30 osób.

Załącznik nr 2

**STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W SCHRONISKACH
DLA OSÓB BEZDOMNYCH, KWALIFIKACJE OSÓB ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI W SCHRONISKACH
DLA OSÓB BEZDOMNYCH ORAZ STANDARD OBIEKTÓW, W KTÓRYCH MIESZCZĄ SIĘ SCHRONISKA
DLA OSÓB BEZDOMNYCH**

KRYTERIA STANDARDU	NORMY MINIMALNE
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Schronisko dla osób bezdomnych świadczy usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu.
Forma świadczonej usługi	Możliwość całodobowego przebywania w schronisku, w tym zapewnienie miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20°C.
Zakres usług	Możliwość spożycia posiłku oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju.
	Umożliwienie skorzystania z prysznica, wymiany odzieży. Umożliwienie prania i suszenia odzieży.
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży, w przypadku braku możliwości jej wymiany.
	Zapewnienie informacji o dostępnych formach pomocy, a w razie potrzeby pomoc w jej zorganizowaniu.
	Zapewnienie usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmocnienie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności. Wzmocnienie aktywności społecznej może być realizowane m.in. przez: trening umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów, uczestnictwo w grupach wsparcia. Uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności może być realizowane m.in. przez: zajęcia przygotowujące do podjęcia zatrudnienia, trening gospodarowania własnym budżetem, trening prowadzenia gospodarstwa domowego, uczestnictwo w zajęciach centrum lub klubu integracji społecznej.
	Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 40 osób przebywających w schronisku. Ponadto w schronisku zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. W porze nocnej powinna być w schronisku zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna.
KWALIFIKACJE OSÓB ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI W SCHRONISKU	
Opiekun	Wykształcenie co najmniej średnie oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
Pracownik socjalny	Wykształcenie zgodne z art. 116 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w schronisku	Liczba miejsc nie większa niż 80.
Liczba osób w pomieszczeniach mieszkalnych	Nie więcej niż 10 osób w jednym pomieszczeniu.
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu mieszkalnym	Nie mniej niż 4 m ² /osobę. W pomieszczeniach z łózkami piętrowymi nie mniej niż 3 m ² /osobę.
Wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych	Pomieszczenia mieszkalne mają co najmniej 1 okno oraz zapewniają swobodny dostęp do łóżek wyposażonych w materac, komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc) oraz dostęp do szaf osobistych.
Sanitariaty	Urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, miska ustępowa – 1 dla 10 kobiet oraz 1 dla 20 mężczyzn, pisuar – 1 dla 20 mężczyzn, umywalka – 1 dla 5 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych.
Kuchnia do sporządzania indywidualnych posiłków	Wydzielone pomieszczenie do samodzielnego przygotowywania posiłków wyposażone w co najmniej jedną kuchenkę i lodówkę oraz szafki kuchenne.
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych.
Pralnia i suszarnia	Pomieszczenie na pralnię i suszarnię, wyposażone w co najmniej jedną pralkę na 30 osób. W przypadku gdy schronisko nie posiada suszarni, zapewnia dostęp do co najmniej jednej suszarki elektrycznej na 30 osób.
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych.
Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę rzeczy brudnych i czystych.
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny.
Pokój spotkań indywidualnych	Wydzielone pomieszczenie do spotkań indywidualnych.
Pracownia komputerowa	Wydzielone pomieszczenie lub jego część, wyposażone w komputer z dostępem do internetu.

**STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W OGRZEWAŁNIACH,
KVALIFIKACJE OSÓB ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI W OGRZEWAŁNIACH
ORAZ STANDARD OBIEKTÓW, W KTÓRYCH MIESZCZĄ SIĘ OGRZEWAŁNIE**

KRYTERIA STANDARDU	NORMY MINIMALNE
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Ogrzewalnia świadczy usługi w okresie od 1 października do 30 kwietnia, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach od 18 ⁰⁰ do 8 ⁰⁰ lub przez całą dobę – jeżeli na terenie gminy nie funkcjonuje noclegownia.
Forma świadczonej usługi	Możliwość ogrzania się w pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 18°C.
Zakres usług	Zapewnienie gorącego napoju.
	Umożliwienie wymiany odzieży.
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży, w przypadku braku możliwości jej wymiany.
	Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w ogrzewalni.
KWALIFIKACJE OSÓB ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI W OGRZEWAŁNI	
Opiekun	Wykształcenie opiekuna co najmniej średnie oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w ogrzewalni	Liczba miejsc nie większa niż 50.
Liczba miejsc siedzących w pomieszczeniach pobytowych	Nie więcej niż dla 25 osób w jednym pomieszczeniu.
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu pobytowym	Nie mniej niż 2 m ² /osobę.
Wyposażenie pomieszczeń pobytowych	Osoba przebywająca w ogrzewalni ma zapewnione miejsce siedzące w postaci krzesła o łatwo zmywalnej powierzchni.
Sanitariaty	Miska ustępowa – 1 dla 20 kobiet oraz 1 dla 30 mężczyzn, pisuar – 1 dla 30 mężczyzn, umywalka – 1 dla 20 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych.
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych oraz indywidualnych rozmów z osobami bezdomnymi.